

Ювілеї

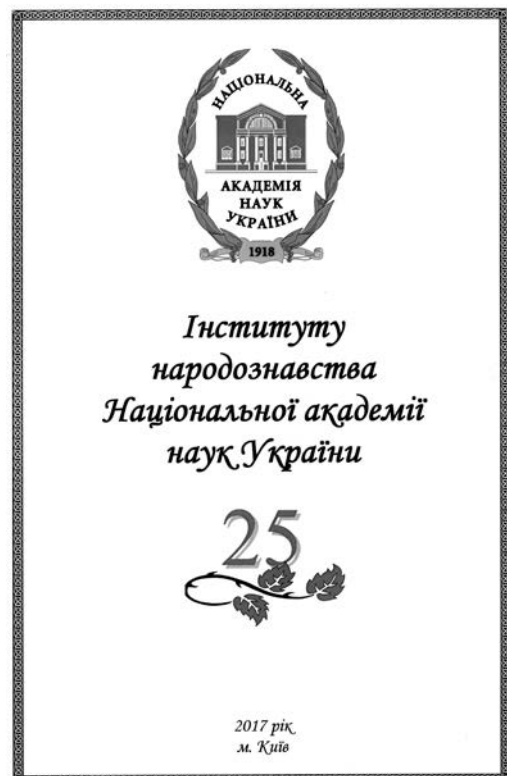
Степан ПАВЛЮК

ШЛЯХ У ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ НА ПІЗНАННЯ ВЕЛИЧІ УКРАЇНСЬКОЇ ТРАДИЦІЙНОСТІ

З метою всеохопної місії академічної установи за чвертьстолітню діяльність та задекларування суспільству творчих наукових здобутків, редколегія журналу у кожному випуску подаватиме стислу інформацію про колеґ із підрозділів Інституту народознавства НАН України. Адже наукові результати виявилися чималими, як наслідок продуманої дослідницької програми, яка охопила всі сфери буття традиційної узвичаєності українців у компаративній теорії зі сусідніми народами та інтердисциплінарній практиці. Особлива увага була звернена на спростування антинаукових напрацювань радянською історіографією на спотворення реальних народних традицій, що мало зневажити, принизити суть і культурний рівень господарсько-виробничих традицій, високу духовність і виразне етнічне самоусвідомлення.

Вагомо, що Інститут розширив наукову контактність і співпрацю з провідними дослідницькими європейськими і американськими центрами. Помітною стала участь відділу соціокультурної антропології у міжнародному проекті, який стосувався сучасної глобальної проблеми — питання міграційного руху і міграційної політики, як напрацювання теорії і тактики поведінки міжурядових сфер.

Фольклористична українська наука вже збагатилася пристойними науковими працями і очікуємо виходу у світ до 200-ліття фольклористики багатотомної енциклопедії, а також буде здійснено підготовку

Шановні колеги!

Президія Національної академії наук України і Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України сердечно вітають колектив співробітників Інституту народознавства НАН України з 25-річчям від часу заснування. Ваша установа є визнаним сучасним академічним центром, який веде родовід ще від Музею Наукового товариства імені Шевченка у Львові, заснованого 1895 р. за безпосередньої участі відомих діячів української культури і науки І.Я. Франка, В.М. Гнатюка, Ф.М. Колесси, О.І. Роздольського, Ф.К. Вовка, В.О. Шухевича та інших.

Створення в перші роки незалежності України Інституту народознавства на базі Львівського відділення Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.П. Рильського відповідало назрілим вимогам часу, потребам духовного відродження народу. Заснування вашої установи мало велике значення для розвитку вітчизняної етнології, збереження й розквіту національних духовних традицій і стало вагомим надбанням у розбудові української державності.

Як фундаментальні, так і прикладні розробки Інституту висвітлено в сотнях монографій, численних енциклопедіях, збірниках, альбомах, каталогах, тисячах наукових статей. Важко на сьогоднішній день уявити сучасне мистецтвознавство без фундаментальних праць П.М. Жолтовського чи В.А. Овсійчука, а українську етнологію без досліджень академіка НАН України С.П. Павлюка, З.Є. Болтарович, Ю.Т. Гошка, Р.П. Кирчіва, Р.Я. Кіся, К.І. Матейко, С.П. Сегеди, Я.М. Параса, М.А. Худаши та багатьох інших вчених.

В установі здійснюється плідне розроблення актуальних проблем традиційної та сучасної культури українців, теоретичних аспектів вітчизняної етнології, історії українського професійного мистецтва в загальноєвропейському контексті, теорії та історії народного мистецтва, українського фольклору. Значні напрацювання науковців Інституту стосуються і української націоналістичної, мовленнєвої ситуації в містах України, урбаністики, тощо.

Серед кращих наукових робіт співробітників вашого Інституту слід відзначити такі ґрунтовні праці, як: "Етногенез та етнічна історія населення Українських Карпат" у 4-х томах (головний редактор та керівник проекту академік НАН України С.П. Павлюк), "Мистецька спадщина Параса Шевченка у контексті європейської художньої культури" (В.А. Овсійчук), "Двадцять століття в українському фольклорі" (Р.П. Кирчів), "Студії з українсько-польського етнокультурного пограниччя" (Р.П. Кирчів), "Походження імен та релігійно-міфологічні функції давньоруських і спільнослов'янських язичницьких божеств" (М.А. Худаши), "У пошуках предків. Антропологія та етнічна історія України" (С.П. Сегеда), "Сақральна дерев'яна архітектура українців Карпат"

(Я.М. Парас), "Народна архітектура Старосамбірщини ХІХ – першої половини ХХ ст. (Житлово-господарський комплекс)" (Р.Б. Радович), "Українські народні жіночі прикраси ХІХ- початку ХХ століть" (Т.В. Врочинська), "Народне декоративне мистецтво Українського Полісся: Чорнобильщина" (Р.В. Захарчук-Чугай), "Сакральна ангіопластика Русь-України. Священні потири і диски. Кінець Х – ХVІ століття" (С.М. Боньковська), "Ганна Горинь. Народні шкiряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій" (О.А. Сапеляк, О.І. Нікорак) та багато інших.

Учені Інституту активно працювали над виконанням Державної програми з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи в частині виявлення, фіксації та збереження народно-традиційних пам'яток матеріальної і духовної культури Поліського регіону.

Нам дуже приємно, що свій ювілей колектив Інституту народознавства НАН України зустрічає у справжньому розквіті творчих сил, демонструючи гармонійне поєднання зусиль науковців різних поколінь, що є запорукою нових значних творчих звершень. Учені Інституту не тільки продовжують славні традиції попередників, а й активно розвивають нові напрями народознавчих досліджень.

Сердечно вітаючи з цим славним ювілеєм, зичимо співробітникам Інституту народознавства НАН України доброго здоров'я, щастя, творчого натхнення, нових вагомих здобутків у сумлінній праці на благо вітчизняної науки, в ім'я духовного розвитку нашого народу!

Президент

Національної академії наук України
академік НАН України

Б.Є. ПЛЯТОН

Головний учений секретар

Національної академії наук України
академік НАН України

В.А. БОТДАНОВ

Академік-секретар

Відділення літератури, мови та мистецтвознавства
Національної академії наук України
академік НАН України

М.Т. ЖУЛИНСЬКИЙ

багатотомної «Історії української фольклористики», перший том якої уже видрукуваний.

Успішними були роки мистецтвознавців і вчених у сфері народного мистецтва. Читач захоплюється унікальною працею відомого вченого Володимира Овсійчука «Малярська спадщина Тараса Шевченка у контексті європейської художньої культури» і багатьма іншими виданнями наших вчених.

Здійснена, попросту, велична праця на вироблення системи і стилю функціонування музейного відділу. Вдалося укласти дві сучасні постійно діючі експозиції про декоративно-вжиткове мистецтво Європи і про традиційну культуру українців. Обидві

експозиції на відмінно атестовані відвідувачами і багатьма експертами.

Небувалими зусиллями дирекції проведений капітальний ремонт всього приміщення, покращені умови праці вчених, і особливо цінно, що фондові колекції зберігаються в належних умовах.

Колектив намагається повірити в те, що владні інститути держави врешті зрозуміють величне національне завдання науки і відмовляться від негідної позиції ущемляти науку, а переймуться розумінням, яке побутує у розвинених країнах світу, що наука і її напрацювання має неабияку силу стабілізувати розвиток суспільства.